

2. Глосарії децентралізації – ключові поняття. URL: <https://decentralization.gov.ua/finance> (дата звернення: 13.11.2019).
3. Офіційний сайт Державної казначейської служби України. URL: <https://www.treasury.gov.ua/ua> (дата звернення: 13.11.2019).

Горобець Ольга Миколаївна

студентка 2 курсу ОС «магістр» ННІОТ, ТНЕУ

Шкварок Тетяна Василівна

студентка 2 курсу ОС «магістр» ННІОТ, ТНЕУ

Науковий керівник – к.е.н., доцент Гупаловська М. Б.

СУЧАСНИЙ СТАН ВИКОНАННЯ МІСЦЕВИХ БЮДЖЕТІВ В УКРАЇНІ

Виконання місцевого бюджету є однією з найважливіших стадій бюджетного процесу. В умовах бюджетного реформування в Україні особливої актуальності набуває потреба підвищення ефективності виконання місцевих бюджетів за допомогою результативної діяльності місцевих фінансових органів, спрямованої на виконання цілей і завдань бюджетної політики.

Стан виконання місцевих бюджетів є показником стану фінансової політики та соціально-економічного розвитку адміністративно-територіальних одиниць. Саме тенденції виконання бюджетних доходів і видатків відображають пріоритети місцевої влади в контексті забезпечення економічних зрушень та соціальних гарантій на окремій території, що є запорукою ефективної бюджетної політики на макрорівні.

Останніми роками у більшості місцевих бюджетів спостерігається низький рівень власних та закріплених джерел доходів, що не дозволяє забезпечити достатню фінансову незалежність територій. Крім того, місцеві бюджети нині не фінансують навіть найнеобхідніших потреб місцевих громад та місцевих територій. При цьому спектр негараздів, пов'язаних із низьким рівнем дієздатності органів місцевого самоврядування, постійно розширюється [1]. Причиною цього є не тільки економічна криза, що охопила нашу державу, скільки проблеми низької самодостатності місцевих бюджетів.

Упродовж січня-червня 2019 року надходження до загального фонду місцевих бюджетів України (без урахування міжбюджетних трансфертів) склали 128,9 млрд грн, що становили 49,8% від затвердженого річного плану з урахуванням змін. У порівнянні з аналогічним періодом 2018 року, зростання надходжень становить 21,1 млрд грн або +19,5%. Варто відмітити, що темпи приросту доходів у першому півріччі 2019 року у порівнянні з минулорічними зменшилися, за підсумками січня-червня 2018 року, показник приросту надходжень, порівняно з 2017 роком, становив 23,3%.

Загальний обсяг видатків місцевих бюджетів у січні-червні 2019 року склав 261,5 млрд грн, що на 10,1 млрд грн менше від обсягу видатків, здійснених за аналогічний період 2018 року. В структурі видатків місцевих бюджетів переважають видатки на оплату праці та нарахування на заробітну плату (36%), видатки на соціальне забезпечення (20%), та інші поточні видатки (18,5%) [2].

Проведений аналіз виконання місцевих бюджетів в Україні свідчить про недостатність дохідної частини, і як наслідок, слабку фінансову спроможність видаткової частини місцевих бюджетів, що не дає можливості приймати посильну участь у покращенні соціально-економічного стану держави і проводити активну інвестиційну політику на місцях.

На сьогодні, постійне прагнення до самостійності місцевих бюджетів, до подальшого розвитку та зміцнення місцевого самоврядування вимагає більшої фінансової незалежності та життєздатності органів місцевої влади [4].

Таким чином, основні шляхи підвищення ефективності виконання місцевих бюджетів полягають в удосконаленні процесу формування доходів місцевих бюджетів та оптимізації видатків місцевих бюджетів.

Література:

1. Боровик П. М. Ярова І. В. проблеми виконання місцевих бюджетів. *Наукові записки. Серія "Економіка"*. 2019. Випуск 12. С. 158-164
2. Доходи і видатки місцевих бюджетів: коротко про головне. *Ціна держави*. 2019. URL: <https://decentralization.gov.ua> (дата звернення 05.11.2019).
3. Коваленко С. О., Боева А. Л. Напрями підвищення ефективності виконання місцевих бюджетів *Бізнес Інформ*. 2018. № 4. С. 314-321

4. Гупаловська М. Б. Сучасні тенденції функціонування місцевих бюджетів України URL: <http://dspace.tneu.edu.ua/bitstream/316497/27900/1/30.PDF> (дата звернення 06.11.2019).

Грегус Неля Василівна

студентка 2 курсу ОС «магістр» факультету фінансів та обліку, ТНЕУ

Науковий керівник – д.е.н., професор Кириленко О.П.

ПРАКТИКА СКЛАДАННЯ ГРОМАДСЬКОГО БЮДЖЕТУ МІСТА ТЕРНОПОЛЯ

Громадські, або «парцитипаторні» бюджети (їх ще називають бюджетами участі) територіальних громад є реальним проявом зумовленої вимогами сьогодення публічності та прозорості місцевих бюджетів. Зароджений в Бразилії у 1985 році на зміну диктаторському режиму, цей демократичний процес поширився і розвивається в усьому світі [1]. В цілому – це певна частина бюджету громади, витрата якої визначається членами громади шляхом голосування незалежно від волі депутатів та чиновників.

Тернопільська міська рада вже четвертий рік поспіль через громадський бюджет керується думками городян щодо пріоритетів покращання життєдіяльності та розбудови міста. Будь-який тернополянин може взяти участь у конкурсі і контролювати виконання власного, соціально необхідного, проекту [2].

Положенням «Про громадський бюджет тернопільської міської територіальної громади» визначено, що бюджет участі є частиною бюджету громади, з якої фінансуються роботи, заходи, послуги, придбання матеріально-товарних цінностей для безкоштовного користування і мають загальнодоступний характер. Пропозиції щодо витрат громадського бюджету називаються Проектами, повинні підтримуватися не менше 15 членами громади і бувають малими (1000-300000 грн.) або великими (300000-1450000 грн.).

В заявці для реалізації громадського проекту необхідно вказати:

- коротку, не більше 10 слів, інформацію про проект;
- категорію проекту (безпека та громадський порядок, навколишнє середовище, велоінфраструктура, житлово-комунальне господарство,